

Večernik

Leto V. (XII.), štev. 136

Maribor, petek 19. junija 1931

»JUTRA«

Za razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. ur

Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409

Celja mesečno, prejetan v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglaš po tarifu

Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Kriza avstrijske vlade

Pri naših ljubih sosedih je zopet izbruhnila vladna kriza, katero so gotovi krogi že dolgo pripravljali za kulisami. Med najvernejše režiserje te nove demisije avstrijske vlade je treba vsekakor šteti prelata Seipela, ki se je sedaj toliko okrepil, da lahko zopet posega neposredno v razvoj avstrijskih notranjepolitičnih prilik ter poskuša uveljaviti svoje črnožolte in reakcionarne načrte.

Neposredni vzrok krize je zadeva s polomom Kredit-Anstalta, ki bo stala avstrijsko državo, ali bolje rečeno njene upnike nič manj kot novih 71 milijonov dolarjev, kar je danes lep denar celo za gospodarsko močne države, kaj šele za državo s skoro eno milijardo primanjkljaja v državnem proračunu. Zaradi tega ni čudno, če je zastopnik Kmečke zveze inženier Winkler izrazil resne pomisleke proti tej finančni operaciji ter podal raje ostavko, kakor pa da bi nanjo pristal.

Avstrija je danes v težkem položaju. Vprašanje je le, če se tega zavedajo Avstrijci, ki so se vse preveč navadili živeti na račun tujih posojil ter neprestano računajo s tem, da jim morajo v slučaju praznih blagajin priskočiti na pomoč ali krogi, ki žele ohranitev Avstrije, ali pa krogi, ki bi radi postavili meje Velike Nemčije nekje pri Spilju in na Karavankah ali pa še nižje. Uživali so se v vlogu razvajene lahkoživke, katera ima dva med seboj se boreča kavalirja, ki plačujeta verno vse račune za njeno razsipnost, kljub tolikim slabim izkušnjam. Pozabljajo pa pri tem na to, da se lahko lepega dne zave eden od obeh kavalirjev smešnosti svoje vloge ter jim stopi malo bolj na prste. Po zadnjih poročilih o pogojih francoskih krogov za sodelovanje pri sanaciji Kredit-Anstalta je že skoro mogoče napovedovati, da so minili za Avstrijo dnevi, ko je dobivala stomilijonska posojila samo zavoljo svojih lepih oči in da bo dobila sedaj najbrže jerohe, ki bodo pazili, kam gre denar, ki ste steka iz blagajin francoskih in angleških bank v večno prazne dunajske vreče.

Bežen pogled v avstrijski proračun do kazuje, da si dovoljuje Avstrija danes razmetavanje državnega denarja, ki mu para niti v južnoameriških republikah. Tako izda samo za tistih par desetisoč mož svoje vojske skoro milijardo dinarjev in je naravnost zabavno, čitati posamezne postavke za prirejanje raznih spominskih vojaških veselic, strelskih in ležnih tekmovalni, parad, vojaških vežb itd. Da ne govorimo še o tem, da ima Avstrija na vsakih 6 vojakov enega podčastnika ali častnika. Človek bi sodil, da so kaj bolj štedljivi v finančnem ministertvu, kjer bi morali vendar najbolj poznati obupno stanje avstrijskih državnih financ. V proračunski postavki za visoko uradništvo finančnega ministertva je namenjena naravnost bajna vsota za 134 uradnikov, dočim se spominjamo, da je bilo pred vojno v finančnem ministertvu za celo Avstrijo dovolj 190 visokih uradnikov. Isti pojav je mogoče ugotoviti

Poljski novinarji na Bledu

OBČUDOVALI SO NARAVNE LEPOTE SLOVENSKE ZEMLJE.

BLED, 19. junija. Z avtomobili, ki jih je dala na razpolago ljubljanska mestna občina, je skupina poljskih novinarjev, ki je prispela iz Zagreba, odpotovala včeraj popoldne v spremstvu ljubljanskih tovarišev na Bled, kjer so bili izredno priščno sprejeti. Zvečer se je vršila v Parkhotelu, kjer so gostje prenočili, slavnostna večerja, ki jo je priredila blejska občina in kateri so prisostvovali tudi mnoge

odlične osebnosti. Del gostov je tekom noči napravil partijo v mesečini po jezeru. Gostje se niso mogli dovolj načuditi naravnim lepotam tega dela Jugoslavije.

Danes opoldne se je vršil slavnostni banket. Popoldne so se poljski gostje odpeljali v Bohinj, zvečer pa se bodo preko Jesenic in Avstrije vrnili v svojo poljsko domovino.

Seibel sestavlja vlado

DO VEČERA BO NOVA VLADA GOTOVA.

DUNAJ, 19. junija. Danes dopoldne je zvezni predsednik Miklas poveril sestavo nove avstrijske vlade bivšemu predsedniku vlade prelatsu Seipelu. V političnih

krogih so prepričani, da bo Seipel do zvečera vlado sestavil. Seipel je takoj pričel s konzultacijami.

Zbližanje med Sovjeti in Francijo

PARIZ, 19. junija. Po daljšem premoru je stopil v odločilni stadij zopet pokret za zблиžanje med Francijo in Sovjeti. Povod je dala premostitev do sedanjega francoskega poslanika v Moskvi Herberta v Madrid. Na njegovo mesto bo imenovan najbrže senator de Monzie, ki je poznan kot velik prijatelj ruskega naroda ter zagovarja stališče sodelovanja s sovjetsko Rusijo, da se na ta način onemogoči politiko izigravanja, ki jo vrši sedaj z Rusijo berlinska in rimska diplomacija na škodo Pariza. Senator de Monzie je načelnik skupine 140 poslancev in senatorjev, ki zahtevajo tesnejše sodelovanje med Rusijo in Francijo in ki je poznana v francoski zunanji politiki kot »ruska skupina«.

V zvezi s tem se širijo tudi vesti, da je pričakovati v kratkem pričetka pogajanj za odstranitev spornih vprašanj med Parizom in Moskvo. Glavni predmet razgovorov bo vsekakor vprašanje predvojnih ruskih dolgov, ki bi jih sovjeti postopoma odplačevali s stvarnimi dobavami, kakor je plačevala Nemčija do Youngovega načrta stvarne reparacije. Tako je izdelal že znani francoski finančnik Caillaux načrt, da bi se ustanovil poseben fond za nakupovanje obligacij ruskih predvojnih posojil, ki bi ga dotirala francoska vlada iz razlike med dnevnimi cenami in dumpinškimi cenami, za katere nudijo sovjeti svoje proizvode na francoskem trgu.

tudi v proračunih vseh ostalih ministrstev.

Avstrija je življenja zmožna. Zadnji čas pa je že, da se prilagodi novim razmeram in končno uvidi, da ni več središče velike predvojne habsburške monarhije, temveč zajednica malih ljudi, ki morajo pač živeti primerno svojemu stanju, ne pa uganjati pustolovstva na račun drugih.

Način, kako rešujejo v Avstriji vladno krizo, kaže, da se avstrijski politiki, predvsem pa krščanski socialci še vedno ne zavedajo pravega položaja in da hočejo napraviti iz zadeve, ki resno ogroža finančne temelje države, samo

Kot prvi znak bodočega ožjega sodelovanja med sovjeti in Parizom je smatrati tudi že započeta pogajanja med skupino francoskih industrijalcev in sovjetsko trgovinsko delegacijo v Parizu za kreditiranje velikih dobav francoske industrije Rusiji, ki bi presegle 1500 milijonov frankov.

Potopljeni parnik „St. Philibert“ našli

NANTES, 19. junija. Končno se je po večdnevnem iskanju posrečilo, najti izletniški parnik »St. Philibert«, ki je ponesrečil pri nedeljski katastrofi. Ladja leži komaj 250 metrov daleč od obrežja, pri potapljanju pa se je tako zarila v pesek, da je letala niso mogla opaziti. Potapljači, ki so sistematski preiskovali morsko dno, so včeraj zadeli na parnik, ki tiči v pesku in blatu. Dviganje ladje bo zelo težavno, vendar jo bodo morali odstraniti, ker bi pomenila sicer stalno nevarnost za ladjeplovbo. Priprave za dviganje so se že pričele.

ORKAN NA WESTFALSKEM.

BERLIN, 19. junija. Nad dolino Elve je divjal strašen orkan, ki je opustošil naselja Herscheid in Plettenberg. Vsa poslopja so poškodovana, nekatera celo tako, da je vsak hip pričakovati, da se bo porušila. V viharju sta bili dve osebi ubiti, nad 80 pa lažje ali hujše ranjenih. Moč orkana je bila tako silna, da je nesel strehe posameznih hiš po več sto metrov daleč.

dobro strankarsko kupčijo ter se zopet povspeti do absolutne prevlade, s katero so napravili avstrijskemu ljudstvu že do volj škode. Avstrija potrebuje danes močne in široke koncentracijske vlade, v kateri bodo zastopani vsi sloji prebivalstva in ki bo lahko uživala ne le zupanje Avstrijcev, temveč tudi inozemcev. Ne potrebuje pa kakih prikritih diktatur za reševanje krščansko socialne stranke, ki pričinja zadnje čase občutiti posledice svoje dolgoletne enostranske politike. Na solidnost avstrijskega državnega ustroja smo zainteresirani tudi mi Jugoslavlani kot najbližji sosedje, zlasti še radi naše trgovinske politike

SAMOMORI DIJAKOV V BUDIMPEŠTI.

BUDIMPEŠTA, 19. junija. Pri razdeljevanju spričeval v neki budimpeštanski šoli si je pognal dijak šeste realke Julusz vpricho celega razreda kroglo v prsa. Streljal je z nekim stariim revolverjem. Profesor je pri pogledu na krvavečega mladeniča padel v nezavest, ter so ga skupno z dijakom prepeljali v bolnico. Nesrečni mladenič pa je že na prevozu v bolnico izdihnil.

Kje je nestrpnost?

V Sv. Štefanu v Ziljski dolini se je vršila birma. Za sprejem knezoškofa so prebivalci vas lepo okrasili in postavili slavalok, ki je imel nemški glavni napis. Ker pa je vas slovenska in birmanci po veliki večini Slovenci, so pristavili na slavalok še slovenski napis: »Dobrodošli«. Javno in sredi dneva je prišel k slavaloku nemški učitelj in s skupino drugih ljudi med psovanjem odstranil slovenski napis. Radovedni smo kaj bodo k temu dejali naši Nemci, ki dobivajo vedno nove pravice, ki segajo daleko preko določb manjšinskih pogodb, tako da je nedavno priznal na kongresu društva za nemške narodne manjšine njegov voditelj, da je danes Jugoslavija ena najbolj lojalnih držav napram narodnim manjšinam.

Mariborčan izvršil roparski umor v Avstriji?

18. junija je bila opoldne umorjena in oropana v Lučanah blizu avstrijsko-jugoslovenske meje najemnica restavracije na gradu Trautenburg, 55letna Jožefa Magdalena Hölembacher. Morilec je bil kakih 45 let star mož, plavalas, 160 cm visok in je govoril nemško s slovenskim naglasom ter rabil fraze, ki so običajne med mariborskimi Nemci. Zaradi tega sumi avstrijska policija, da je bil zločinski morilec Mariborčan ter je že stopila v stike z mariborsko policijo, ki zasleduje sedaj skupno z avstrijskimi organi gotove sledove. Morilec je oropal 3 bankovce po sto šilingov in 200 šilingov drobiža. Odnesele je tudi črn suknjič, siv klobuk in srajco z modrim naprsnikom. V suknjiču je bila listnica z 12.000 sovjetskimi rublji.

Tatvina v brzovoznem vozu

na progi Pragersko—Maribor je že pojasnjena ter so drzni zlikovci pod ključem. Vestnim organom mariborske kriminalne policije se je namreč posrečilo ugotoviti, da sta shranila pri neki ženski 27letni Boris P. in 25letni Leopold S. razne predmete, ki so bili ukradeni pri tem vladu, med drugim tudi večje število gramofonskih plošč, ki sta jih že poskusila prodati. Oba sicer še tajita in se izgovarjata, da sta našla ukradeni predmete nekje ležati, vendar pa se pri zagovorih zapletata v protislovja. Poznana sta kot stara delomrzneža.

V poslednjem hipu je pobegnil

svedrovec, ki je vlomil 16. junija ponoči v viničarijo Pötzla v Košakih ter odnesel iz nje precej obleke in raznih jedil. Možak je namreč včeraj dopoldne vlomil v kletne prostore neke mariborske tvrdke, kjer je hotel najbrže spolniti svoj plen. Imel je s seboj kar nahrbtnik, da bi lažje nesel, kar bo nakradel. Pri vlomskem poslu pa ga je presenetila neke gospa, nakar je naglo pobegnil. Na licu mesta je pustil nahrbtnik, v katerem so našli par čevljev, ki jih je odnesel iz Pötzlove viničarije. Po osebnem opisu in prstnih odtiskih je policija že ugotovila njegovo identiteto

Mariborski in dnevi drobiž

U Slovenjgradec na okrožni sokolski zlet!

Sokolska gnezda: Žerjav, Črna, Mežica, Prevalje in Guštanj v prvi vrsti in v neprestani bojni pripravljenosti; za njimi pa kot rezerva sokolska društva: Jospidol, Vuhred-Marenberg, Muta-Vuzenica, Dravograd in Slovenjgradec; vsako zase nepremagljiva trdnjava, vsa, deset po številu pa po naravnih območjih in še bolj z istim, vedno svežim, od neprijatelja tam preko stalno in izzivalno vzpodbujanim nacionalnim duhom trdno zvezana v močno »Koroško Sokolsko okrožje«, so te dni razburjena.

Revija krepke sokolske volje, štetje nje pripadnikov in pregled njihove izvežbanosti in pripravljenosti, njih dela in uspehov se bliža: 21. junij, dan okrožnega zleta v Slovenjgradu je pred durmi.

Ni to bolešno, nervozno razburjenje. Nasprotno! Nestrpnost, zdravo, veselega pričakovanja polno razburjenje pozivlja naše sokolske, kakor tudi prijateljske izvensokolske vrste.

Hitite, bratje in sestre! Strumno in disciplinirano se postavite v vrsto onih, ki so hrbtenice viteške sokolske organizacije, mozev viteškega jugoslovenskega naroda. Postavite se polnoštevilno v red in prepričajte nas, da je obramba naše severne meje v vsakem oziru trdna in zanesljiva, tako zanesljiva, da so doline ob Meži, Dravi in Mislinji ter planine nad

SOKOLSKO DRUŠTVO MARIBOR I.

njimi, dobro zastražene, lahko mirno posvetijo delu za popolno gospodarsko in kulturno osamosvojitve.

Mi pa, prebivalci teh krasnih dolin in še lepših planin, tudi mi pohitimo v nedeljo 21. t. m. v čim večjem številu v Slovenjgradec, da se vsaj malce oddaljimo njim, ki s svojim požrtvovalnim delom jamčijo za mir, neprekinjen razvoj naših nacionalnih in gospodarskih sil na skrajni severni meji, v dobro celokupnemu jugoslovenskemu narodu.

Zdravo, bratje in sestre, dobrodošli naši prijatelji! Pr. n.

K zavetišču pri Ribniškem jezeru!

V nedeljo, dne 21. t. m. pohitijo planinci k Zavetišču pri Ribniškem jezeru, kjer je že mesece dni v polnem teku gradnja nove planinske postojanke, ki bo po svojem obsegu in ureditvi največja in sodobnim zahtevam najprimerneje zgrajena zgradba, ki bo služila poleti prometu planincev, pozimi pa zimskim sportnikom. Vsakogar, kdor se zanima za razvoj planinstva, posebno v naših krajih, bode zanimal razvoj in načrt gradnje same ter vsled tega ponovno vabimo vse planince, da se tega izleta udeležijo. Odhod iz Maribora v soboto z večernim vlakom in v nedeljo zjutraj ob 5.40. Za cenen prevoz iz postaje Brezno do Ribnice na Pohorju je preskrbljeno; istotako tudi za izdatna okrepčila pri Zavetišču, saj ima oskrbnica veliko farmo kapunov, ki že cel mesec čakajo na lačne gurmane! Povratek iz Ribnice bo po dogovoru. Radi polovične vožnje na železnici naj vzamejo vsi s seboj planinske legitimacije, ki pa morajo biti potrjene že za tekoče leto. — Smuk! ZSO-SPD.

Upokojeni

so s kraljevim ukazom gg. davčni inšpektorji Ferdinand Kocuvan v Mariboru, Josip Pihler v Slov. Bistrici in Emil Pleskovič v Laškem.

Spremema posesti.

Marija Fideršek, soproga čevljarkega mojstra na Slomškovem trgu v Mariboru, je kupila od Karla Jazbeca hišo v Kejžarijevi ul. 26 za 120.000 Din.

Poljski koncert v Mariboru.

Glasom najnovejših dispozicij bo koncert slavnega poljskega pevskega zbor »Echo« iz Krakove v torek 23. t. m. zvečer v gledališču. Prihod bratov Poljakov bomo pravočasno najavili.

Društvo hišnih posestnikov v Mariboru opozarja ponovno, da hišni posestniki, ki so že prejeli od mestnega načelstva plačilne naloge za »kuluk«, imajo možnost se proti temu pritožiti. Pritožbeni formularji se lahko podpišejo v društveni pisarni v Gregorčičevi ulici št. 8 ob delavnih dneh od 8. do 12 in od 15. do 18. ure.

V zdravilišču Rogaška Slatina je bilo od početka sezone do 6. t. m. 886 gostov.

IV. jugoslovenski treznostni kongres v Beogradu

bo od 2. do 5. julija. Prirejata ga Jugoslov. treznostna zveza in Zveza trezne mladine. Prisostvovali bodo delegati iz cele države. Na kongresu bo cela vrsta lepih predavanj. Udeleženci so preskrbljeni s stanovanji in hrano za vse tri dni za ceno 120 Din. Cene za vožnjo so znižane. Po kongresu bo izlet z ladjo skozi Dierdap. Stroški 100 Din. Prijave sprejema in informacije daje Prirediteljski odbor Jugoslov. kongresa treznosti, Beograd, post. predal 138.

Nova oprema mariborske policije.

V kratkem bodo dobili mariborski policijski stražniki nove uniforme. Med drugim bodo odpravljene tudi zvezde na ovratnikih ter uvedeni namesto dosedanjih ploščatih kap šlemi. V prostorih mariborske policije pa se vrše obširna obnovitvena dela ter razne prezidave.

Na kongresu zveze jugoslovenskih mest, ki se bo vršil v nedeljo v Sarajevu, bo zastopala mariborsko občino g. podžupan dr. Lipold in magistratni svetnik g. Barle.

IMA V NEDELJO DNE 21. JUNIJA OB 16. URI

Razstava izdelkov grafičn. vajencev Dravske banovine

se vrši v prostorih Tehnične srednje šole (prilije) v Ljubljani od 24. do 30. junija 1931. Slavnostna otvoritev bo v sredo 24. junija ob pol 12. uri.

Dijaki na plan!

Dijaki so prvi spoznali, da je baš vodni sport eden izmed najlepših ter za telesno vzgojo najkoristnejši, in so z nemurno vztrajnostjo pričeli orati ledino. Zato pričakujemo z velikim zanimanjem prvo uradno dijaško plavalno tekmo, ki se bo vršila v nedeljo, dne 21. t. m. ob 14. popoldne na Mariborskem otoku. Tekmovalo se bo v vseh disciplinah vodnega sporta, največ pozornosti pa bo gotovo vzbudila ekshibicijska propagandna waterpolo-tekma. Zanimanje za prvi javni nastop dijakov vseh srednjih šol v Mariboru je že danes ogromno. Ker sodelujejo pri tekmah najboljši plavalci Maribora in so nekateri pridno trenirali v Ljubljani pod strokovnim vodstvom, je pričakovati zanimive in napete borbe. Zavedajoč se velikega telesnovzgojnega pomena te prireditve je znana narodna tvrdka P i n t e r & L e n a r d, ki je že ob več prilikah pokazala razumevanje za stremenje naše mladine, darovala krasen kip za najboljšega plavalca dijakov iz Maribora. To dragoceno darilo bo podžgalo tekmovalce, da bodo zastavili v tem prijateljskem boju vse sile in se bo nudil tako gledalcem izreden sportni užitek. Tekmovanje priredi vodnosportna sekcija ISSK Maribora, katere ima neveljavne zasluge za krepki razmah tega zdravega sporta v našem mestu.

Otroška olimpijada 1931.

Od naših malčkov tako težko pričakovana otroška olimpijada se bliža končno veljavno svojem uresničenju. Že v nedeljo, t. j. dne 21. t. m. pomerijo naši najmlajši svoje moči v borbi za prvenstvo letošnje otroške olimpijade. Tekmovanje bo tudi za širšo javnost zanimivo in nad vse napeto ker se srečajo larskoletni favoriti z novimi mnogoobetoječimi zvezdniki. Tekmovalo bo v vseh disciplinah in je v vsaki disciplini — z ozirom na mnogoštevilne prijave — pričakovati ogorčene borbe. Olimpijada se vrši tudi letos pod okriljem ISSK Maribora, katerega glavni smoter je telesnovzgojno vplivati na našo bodočo mladino.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Petek, 19. junija. Zaprto.
Sobota, 20. junija ob 20. uri »Evangeljnik«, ab. B + C. Kuponi. Zadnja glasbena predstava v sezoni.
Nedelja, 21. junija. Zaprto.
Ponedeljek, 22. junija. Zaprto.
Torek, 23. junija ob 20. uri »Koncert poljskega moškega zbor »Echo«.

Iz gledališča: Letošnja glasb. sezona se bo zaključila v soboto, 20. t. m. s Kienzlovo opero »Evangeljnik«, ki je brezdvomno ena najboljših letošnjih glasbenih uprizoritev. Izkoristite poslednjo priliko! — V torek, 23. t. m. bo priredil koncert v mariborskem gledališču eden najboljših sedanjih poljskih zborov, »Echo« iz Krakova, ki je že deset dni na koncertni turneji in je žel povsod najbolj odlična priznanja. Spored obsega najznačilnejše poljske skladbe novejšega časa.

Ni prav,

da v Mariboru nastopa jazz-band, ki se producira po raznih zabaviščih in pri tem pridno popeva nemške šlagerje. Morebiti bi bilo to umestno v Ljubljani ali Karlovcu, v Mariboru pa prav lahko ostane. Bo treba enkrat žvižgati... — Ni prav, da se vozijo po Mariboru prazni avtobusi, na k pa ropoče samo eden, ki pušča skupine kopalcev sredi trga, ker je za prevoz vseh premajhen. — Ni prav tudi, da se ne respektirajo mestni predpisi glede naših že itak maloštevilnih šetališč. Zakaj se nemoteno kolesari po drevoredih, po pešpoti k otoku in v Kamnico? — Ni tudi prav, da po novi cesti proti Kamnici avtomobili dvigajo cele oblake prahu in s tem olužajo naš najlepši sprehod. Ali bi ne bilo edino pametno, da se vozijo do Vrtnice ulice in potem dalje po Koroški cesti?

JAVNI NASTOP

NA LETNEM TELOVADISCU

Razvitje prapora mariborskega stega skavtov

je vsled nenadnih tehničnih zaprek preložen na nedoločen čas. Prosim, ostani nam tudi v nadalje naklonjeni!

Oddaja zakupa restavracije na postaji Maribor gl. kolodvor

se bo vršila potni listacije dne 11. junija t. j. pri Direkciji državnih železnic v Ljubljani. Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri direkciji.

Za novo strelišče mariborske Strelske družine.

Mariborska Oblastna strelska družina, ki se vedno ugodneje razvija in ima v svojih vrstah strelce, ki se morejo meriti z najboljšimi v Jugoslaviji, trpi mnogo zaradi pomanjkanja ugodnejšega strelišča. Sedanje vojaško strelišče v Radvanju, katerega se poslužuje, je za člane, ki so podnevu zaposleni, mnogo preodlagano. Zaradi tega je odbor pričel iskati ugodnejši prostor, na katerem bi uredil svoje lastno strelišče. Našel ga je na ozemlju veleposestva baronov Twicklov pri Treh ribnikih v Krčevini, kjer je, samo na drugem kraju, bilo nekoč že strelišče »Schützenvereina«. Zapričeta pogajanja med odborom in lastniki pa so sprva naletela na težke ovire, posebno zaradi cene. Dasi je teren za stavbišča kakor tudi za poljedelstvo neuporaben, se je prvotno zahtevalo po 40 Din za kvadratni meter, šele pozneje so lastniki popustili na 15 Din. Vendar je tudi ta cena še vedno previsoka, posebno če se upošteva, da se prodajajo stavbišča ob Betnavski cesti po 10 do 12 Din. Upajmo tedaj, da bodo baroni Twickli uvideli potrebo, da se najde prijateljski sporazum, po katerem bo omogočeno novo strelišče, ki bo mnogo doprineslo do še lepšega razvoja tega patriotičnega sporta v obmejnem Mariboru.

Opasen lantček

je včeraj aretirani 15letni brezposelni Karol G. iz Maribora, ki se je posvetil tatvinam koles. Malopridnež se je v tem tako izpopolnil, da je izvršil celo vrsto tatvin koles, ki jih je potem razpečal izven Maribora. Dosedaj so mu že kazali pet takih tatvin. Pri tem pa je zelo trdovraten ter utrno taji vsa, kar se mu trdno ne dokaže.

Na novem letnem telovadišču na Pohorju

nastopijo v nedeljo 21. t. m. ob 16. uri mladi pobreški Sokoliči. Neumornemu trudu in železni volji naših vaditeljev in vaditeljev se je posrečilo zbrati razposajeno in razdivjano pobreško deco. V nedeljo jih boste videli nastopiti z vajami, kakoršne se drugje še niso proizvajale. Tudi naraščaj in članstvo je pridno vadilo. Toda mnogo jih še stoji ob strani. In tem boste dali vi spodbudo, ako nas v nedeljo v obilnem številu obiščete. Videli bodo, da sokolska ideja ni osamljena, ampak da to idejo pomaga na Pohorju buditi in širiti celi Maribor.

Pevski zbor Glasbene Matice

ima zaradi sprejema poljskih pevcev nocoj 19. junija ob 20. sestanek in redno pevsko vajo. Vsi!

Sv. Martin na Pohorju.

Dne 9. junija 1931 popoldne so se zbrali nad Sv. Martinom in okolico oblaki, ki so oznanjali z bliskom in gromom hudo uro. Med nevihto je udarilo v gospodarsko poslopje g. Martina Ačka p. d. Gaberc, pos. in bivšega župana v Smrečnem šte. 14, in mu ubila tudi enega vola. Hvala v prvi vrsti delavcem in nastavljencom Počitniškega doma kraljice Marije, kateri so bili takoj na mestu pozorišča, nadalje kmetom, fantom in gasilcem iz Sv. Martina pod vodstvom Leopolda Vorša, kateri so skupno po žurnem gašenju zadušili ogenj tako, da je poslopje le deloma poškodovano. Med gašenjem se je tudi več gasilcev poškodovalo s padci in opeklinami.

Beseda o šolskih razstavah.

Brez vsake zle namere sem opozoril pred dnevi na šolsko razstavo v Št. Lenuartu v Slov. gor. Danes pa sem prejel ogorčeno pismo nekega gospoda, ki tudi prireja razstave. Gospod pravi, da ni nikdar zahteval, da bi njegovi učenci delali nalašč za razstavo, pa se vendar huduje, akoravno sem tudi jaz trdil, da so vse hvale vredne tiste razstave, ki kažejo resnično šolsko delo, ne pa one, ki dokazujejo hlastanje po efektu in nastajajo na račun učenčevega zdravja. Gospod, ki mi je pisal, zasluži za svoj

INZ. PODOFICIRSKE SOLE (VOJ. KRALJA PETRA I.)

trud vse priznanje in mi je skrajno neljubo, da se huduje. Gorenjo opazko sem dostavil po resničnih pritožbah staršev takih, radi razstav preobremenjenih otrok, saj lahko dokažem, kako so starši prepisovali cele zvezke »za razstavo«; pa tudi pritožbe od učiteljev samih so mi v spominu, ko so mi zatrjevali: »pri nas mora delati že več tednov vse le za razstavo«. — Užaljeni gospod, čigar razstave resnično nastajajo zgolj iz šolskega dela, bo glede grajanih razstav popolnoma mojega mnenja, brž ko se informira pri prizadetih starših, in se ne bo več hudoval na me in se maščeval nad društvom, ki sem mu slučajno predsednik.

Dr. P. St.

Kvaren prometni nedostatek.

V našem mestu se veliko govori o tujem prometu. Vendar pa ne skrbimo na najvažnejših cestah niti za pravilne kazipote. Na ovinku, kjer se Tržaška cesta odcepi v Državno cesto (sedaj Masarykovo brez napisal) naj bi stali kazipoti: »V Maribor« — »Na Pohorje« itd. Dnevno se namreč dogaja, da se tuji šoferji zaletijo, hoteč priti v mesto, na Magdalenski trg in na Taborsko ulico, kjer izgubijo vsako orientacijo. — Ta nedostatek so kritikovali že tudi inozemski listi.

Petkov ribji trg.

Veliko povpraševanje, izbira bogata, a cene — silno različne. Kljub bogatemu sezonskemu ribolovu na Jadranu so se na neki stojnici ponujali škombri po ceni 24.— (konkurenca je izsilila znižanje Din 8 za kilogram!), dočim se je na drugi stojnici dobilo isto blago za ceno 20.— dinarjev kilogram. — Orade so notirale Din 20.—, sčevoli Din 24.—. Občinstvo se vprašuje, kako je mogoče enemu prodajati naše jadranske ribe po veliko nižji ceni, kakor jo nastavlja drugi. Na našem ribjem trgu, kjer je zmanjkalo na cenejši stojnici g. Jovičiča blago v času 2 ur, je nastala prava revolucija med kupci. Debate — gospodarske — pa je bilo kakor v kakem razbojitem parlamentu. — Čujemo, da bo teletužnost energično narejen konec. Prav tako.

Beseda o racionalnem negovanju telesa

KAKO TREBA SKRBETI ZA KOŽO, LASE IN ZOBE?

Že večkrat sem imel priliko govoriti na tem mestu o negi telesa, o njeni brez-pogojni potrebi in o načinu, kako jo izvajamo. Nikoli se pa ne more dovolj povdarjati, kako je važno voditi to negovanje pravilno in razumno. Ako pravilno postopaš, ni treba niti mnogo časa niti mnogo denarja. Predvsem je treba paziti, da imaš vse življenje osnovano na higijenskih principih; na ta način si ohraniš zdravje, ki je prvi in glavni pogoj lepote. Način življenja, razmerje med delom in počitkom, dovolj spanja in razumno prehranjevanje so elementi, ki morajo biti v skladu z zahtevami higijene, k temu je treba dodati še dovoljno bivanje na zraku in solncu.

Vse to spada k negovanju telesa v širšem smislu, dočim vsebuje negovanje telesa v ožjem smislu vse ono, kar služi ohranitvi in olepšanju telesa samega. Sem spada v prvi vrsti **negi kože**, ki pokriva vso telesno površino in katere videz je navadno merodajen za lepoto telesa. Koža ni mrtva tvarina, ki pokriva telo, temveč je zelo fini organ, ki je svojevrstno zgrajen, da lahko izpolnjuje vse svoje dolžnosti. Anatomija razlikuje osem plasti, ki sestavljajo kožo. Vsaka izmed teh je drugačna in služi posebni svrhi; te plasti so vidne seveda samo pod mikroskopom z veliko povečavo. V koži je mnogo finih odcepkov krvnih žil, živcev, lojnic in znojnic, žlez, barvnih zrnc (pigment) in drobnih mišic, a tudi lasje so s svojo korenino vsajeni v kožo. Vsi ti elementi omogočajo koži izvrševati njeno nalogo, ki ni baš majhna. Kakor je znano, čuva koža telo pred zunanjimi vplivi, omogoča regulacijo toplote in služi razen tega za dihanje kakor pljuča. Da lahko koža zadosti vsem tem zahtevam, mora biti vedno v pravilnem stanju. Za negovanje kože sta elementarne važnosti dve stvari: voda in milo. Njih uporaba ne služi samo zato, da ohranimo potrebno čistočo, temveč olepša kožne razpoke in odprtine žlez lojnic, ki izločujejo svoje produkte — kožno mast in znoj — na površino kože, kjer bi se razkrajali in škodovali, če jih ne bi pravočasno odstranili. Največjo dobroto nudimo telesu v kopeli, poleti v naravnih vodah, pozimi doma. Kopeli deluje izvanredno na kožo in tudi na vse telo, ker poveča obtok krvi in krepi živčevje. To velja posebno za kopeli, katerim se dodajo naravne soli za kopanje.

Razen tega je potrebna za nego kože dobra krema in to ne samo za lice, temveč tudi za roke in včasih tudi za druge dele telesa, če je koža trda in razpokana. Krema služi za odstranjenje razne

nesnag z lica, predvsem zvečer pred spanjem. Ako se lice šminka, ga je treba najprej namazati s kremo, ki služi šminki za podlogo; ravno tako pa odstranjamo šminko s pomočjo kreme. Često vidimo najrazličnejše male kožne nečistoče, ki jih ne smatraj za kožne bolezni, temveč za navadne pogreške lepote. Sem spadajo bradavice, gnojni izpuščaji itd. Bradavice je lahko odstraniti, vendar ne poskušajte tega sami, ker si lahko precej škodite, temveč pojdite k zdravniku, ki izvrši to brez bolečin. Težje je zdraviti vnete in gnojne izpuščaje, tzv. akne. Često vidimo, kako postane, v dobi razvoja, med 15.—25. letom, sicer lepo lice, grdo vsled teh nečistoč kože. Zjedalci (comedones) niso živa bitja, kakor to marsikdo misli, temveč začepjeni izvodni kanali žlez lojnic. Če se ti kanali povrhu še vnamejo in ognojijo nastane tzv. akne. Zdravljenje teh anomalij je otežkočeno, ker niso posledica lokalnih izprememb, temveč posebne sestava kože, često pa splošnih anomalij telesa. Pri mladih ljudeh izginijo tekom let popolnoma brez vsakih pripomočkov. Na vsak način se jih lahko poskuša odstraniti in sicer potem umivanja z medicinskim milom (predvsem žveplenim, katranovim in Ichtyol-milom) in s čiščenjem lica z alkoholom, ki topi mast. Dobro uplava tudi višinsko solnce in uživanje dietetne hrane: mala mesa, nikakih dražjih snovi in mnogo sadja.

Važno je, da se začne z negovanjem telesa že v prvih dnevih življenja. Že sam postopek za dojenčkom ni ničesar drugega kakor važna nega telesa, ki jo vrši vsaka mati zelo vestno, ker ve, da je za njeno dete zelo potrebno, da ga vsak dan pravilno okopje, da je vedno suho in po potrebi napudrano. Za kopanje dojenčkov je treba uporabljati posebno lahko otročje milo, ker navadno milo zgrize nežno otročjo kožo.

K negi telesa spada tudi brez-pogojno negovanje las in zobov. O negovanju zob moramo reči, da ga izvršujejo ljudje često nerazumno. Zobe treba čistiti vedno od zgoraj navzdol in ne počez, ker tako čiščenje zobem škoduje. Razen tega je treba skrbno umivati tudi notranjo stran zobov in pri tem vedno masirati zobno meso. Za izpiranje ustne votline je najboljši uporabljati vodo, v kateri ste raztopili hyperol-tablete.

Ako posvetimo dnevno samo par minut razumni negi telesa, izpolnimo veliko dolžnost napram sebi in svoji okolici, ker vsakdo rad vidi okoli sebe negovane in lepe ljudi.

Razkošje, umetnost in znanost pri Babiloncih

V prastari dobi za časa Babiloncev, 607 let pred Kristusom, so imeli ljudje že mnogo čuta za razkošje. Njih stavbe in palače so bile izredno izgrajene. Stolpi iz kamnja in lesa so bili bogato izrezljani in pozlačeni, kipi so bili izredno natančno izdelani. Najprej so izoblikovali svoje bogove, ki so še danes v raznih velikih muzejih. V Parizu hranijo kip nekega demona iz tiste dobe. Slavni kipari so bili zlasti Mezopotamci. Delali so reliefe iz opeke, poslikane vzorno z raznimi živalmi. Zelo slavna zgradba Asirskega kralja je bila v sredini mesta Nineve. Obstojta še relief, ki kaže asirske vojake, kako prinašajo kraljevskim dvorjanom glave neprijateljev, ki so jih odsekali. Na sliki se razločno vidi, kako asirski vojaki mečejo odsekane glave, kakor hruske, a dvorjani jih štejejo. Vsak Asirec je dobil za vsako glavo posebno nagrado. Slika kaže prirojen brutalnost Asircev. Posebne zgradbe v oni dobi so bili viseči vrtovi, ki so jih imeli sprva Babilonci, pozneje pa so si to razkošje prilastili Rimljani in drugi narodi v poznejših dobah. Viseči vrtovi so bili pravzaprav gubiransko razkošje. Na kame-nitih ali mramornatih stolpih so napravili dolge platone iz kamnja, na katere so nasadili zemlje, ter nasadili vanjo palme in razne rože. Nad spodnjim takim vrtnom je bil zopet drugi in tretji vrt, ka-

kor v serpentinah. Mnogo važnosti so polagali na okraske svojih palač in domov. Cele stene so bile okrašene z reliefi in slikami, ki so jih napravili iz barvane opeke. Opeke so, predno so jih pekli, polivali s steklovino, da so dobile gladko površino kakor email, in izde-lovali so jih v najlepših barvah. Babilonci so bili tudi učenjaki. Mnogo so se bavili z astrologijo. Že v oni dobi so razlikovali planete od zvezd nepremičnic, ter pomrčine solnca in lune. Izračunali so dolgost leta, razdelili ga v mesece, dneve in ure, tudi v minute in sekunde. Iz tega je razvidno, kako mnogo onega, česar se mi danes poslužujemo, je zelo starega porekla.

Med novimi ribami, ki jih je na svojem potovanju v vzhodnem tropičnem ozemlju našel ameriški prirodoslovec prof. Pearse, so tudi gotove vrste, ki se večji del svojega življenja izogibajo vodi ter raje vsrkavajo zrak na kopnem. Na kopnem se počutijo prav dobro in plezajo zelo rade tudi na nižja drevesa in grmovja. Razlog, zakaj se je telo teh rib prilagodilo življenju na zraku, je iskati v tem, da so tople stoječe vode, iz katerih prihajajo, včasih tako prenapolnjene z živalmi, da nastopi občutno pomanjkanje kisika. Vsaka riba, ki bi bila navezana pri teh razmerah samo na bivanje v vodi, bi morala zato brez-pogojno poginiti.

Novi uspehi zdravlja potom diete

Lepe uspehe je pokazalo zdravljenje pljučne tuberkuloze potom Gerson-ove diete, ki obstoja predvsem v tem, da odstranimo iz hrane kuhinjsko sol in do-vajamo mineralne snovi.

Važen faktor je ta dijeta predvsem pri zdravljenju kožne jetike (lupus). Pred kratkem je pisal poznani prof. dr. Volk, predstojnik dunajskega zdravilišča za kožno tuberkulozo, o težkem slučaju kožne tuberkuloze, ki ga je ozdravil v kratkem času potom hrane, ki ni vsebovala kuhinjske soli. Bila je to pacientka, ki je mnogo mesecev trpela vsled te težke bolezni in ko so jo sprejeli v bolnico, je bila zdravljena z navadno bolniš-kodno hrano, ki ni vsebovala soli. V štirih tednih se je bolezen mnogo zboljšala in pacientka je bila kmalu popolnoma zdrava. Tudi druge kožne bolezni poka-zujejo lepa izboljšanja, ki jih ni bilo mo-góče doseči, dokler ni bila hrani odvzeta sol. Hrana, ki vsebuje samo malo ali sploh nič kuhinjske soli, pride v poštev tudi pri srčnih in ledvičnih boleznih. Ker pa je hrana brez soli neokusna in je mnogi pacienti ne morejo uživati, se poslužujemo v novejšem času tzv. Egusa-la, ki ima okus kot kuhinjska sol, nima pa njenih učinkov in omogoča torej di-jeto brez kuhinjske soli.

Zdravljenje alkoholikov u naši državi

Ves kulturni svet posveča mnogo paž-nje alkoholikom in njihovim rodbinam. Kot bolezen se mora alkoholna strast in po-treba za pitjem zdraviti v posebnih za-vodih in bolnicah, kajti izkušnje kažejo, da je alkoholiku nemogoče odvaditi se pijači, ako se ni za gotov čas popolnoma odtegnil onemu miljeju, ki ga je dove-del do nesrečne strasti. V popolnoma no-vih okoliščinah, pod stalnim nadzorstvom, mu je nemogoče, da zadošča svoji nag-njenosti do alkohola in tako se sčasom privadi novemu načinu življenja — brez alkohola.

Na žalost pri nas še ne obstoja mož-nost, da bi se ustanovil tak zavod, če-prav je število nesrečnih kandidatov precejšnje. Brez dvoma bo v občem delu za povzdigo narodnega zdravja prišlo tudi do ustanovitve te prepotrebne in-stitucije.

Naše antialkoholne organizacije se stal-no bavijo s tem vprašanjem. Nedavno je bil v Zagrebu ustanovljen klub jugo-slovenskih zdravnikov-abstinentov, ki si je med svoje prve naloge postavil usta-novitev ambulatorija, posvetovalnice za alkoholike. Uprava tega kluba, ki je v kratkem času zbrala okoli sebe celo vr-sto borcev proti alkoholu iz vrst zdrav-nikov, je sporazumno z upravnikom vse-učilniščne medicinske klinike v Zagrebu, prof. dr. Radoničevićem, sklenila, da usta-novi v Zagrebu ambulatorij za alkoholike. Strokovno vodstvo ambulatorija je prevzel znani specialist za duševne in živčne bolezni dr. Radoslav Lopasić, primarij zavoda za umobolne v Stenje-vcu. Začasno je ambulatorij v ambulantni medicinske klinike (Draškovičeva 19) in bo deloval tedensko dvakrat. Namen ambulatorija je poleg zdravljenja alko-holikov, ki so vsled svoje strasti breme svoicev, predvsem skrb za njih nesreč-ne rodbine. Vodila se bo evidenca o vseh notornih alkoholikih, o njih delavni zmožnosti in njih imetju. Imetje se bo sporazumno z oblastmi na podlagi zakono-v ščitilo in reševalo v korist rodbine. Ambulatorij bo vodil evidenco nad oni-mi alkoholiki, ki bodo po zdravljenju za-pustili bolnico, da ne zabredejo ponovno v pijančevanje. Vse one pa, ki jih alko-hol še nima popolnoma v svoji oblasti, bo skušal ambulatorij očuvati pred propadom in jih privedi k treznemu življenju. Sporazumno z Jugoslovenskim Save-zom treznosti se pripravlja otvoritev sličnih ambulatorijev tudi v Beogradu in Sarajevu. S tem bo ta akcija zavzela večji razmah, ki bo brezdvomno utrla pot ustanovitvi državnega zavoda za zdrav-ljenje alkoholikov.

Dobro shranjen.

A.: Danes zjutraj sem požrl svoj gumb od ovratnika.

B.: No, zdaj vendar enkrat več, kje je.

Sport

13. večer mednarodnih rokoborb včeraj je prinesel sledeče rezultate: pr-va sta nastopila Bognar (Madžarska): Krajčević (Zagreb). Ker je Krajčević v 4. minuti postal nesposoben za borbo (izvil si je pri nesrečnem padcu roko v levi rami), je sodnik proglasil za zma-govalca Bognarja. Drugi par sta tvorila Orzowsky (Poljska) in Pecascu (Rumu-nija). V odločilnem boju je zmagal ma-sivni Poljak v 16. minuti nad žilavim Rumunom. Kot tretja sta se borila Tom Sayer (Juž. Afrika):Belic (Bolgarija). Iz-redno napeti boj je po obojestranskih lepih akcijah po 25. minutah ostal ne-odločen. Današnji program je sledeč: 1. Belic (Bolgarija):Krajčević (Zagreb) 2. Tom Sayer (Juž. Afrika):Frank (Sak-sonska), 3. Bognar (Madžarska):Čontas (Sedmograška), odločilna borba.

Okrožni prvak ISSK Maribor

gostuje v nedeljo, dne 21. t. m. v Celju, kjer odigra z Atletiki semifinalno tekmo za prvenstvo Slovenije. Upamo, da bo-de moštvo črno-belih častno zastopalo mariborski sport!

Davis cup.

Češkoslovaška je zmagala nad Danske z rezultatom 5:0 in se tako kvalificirala za finale v evropskem pasu za Davisov pokal.

Svetovno prvenstvo v tenisu.

Veliki teniški turnir v Wimbledonu se začne v ponedeljek, dne 22. junija. Tek-movanja se udeležijo najboljši igralci vseh narodov. Tudi Jugoslavija bo za-stopana in sicer po Kukuljeviču in Schäfferju.

Gradjanski v Mariboru.

Odlično moštvo H. S. K. Gradjanski (Zagreb) bo dne 4. julija gostovalo v Mariboru ter odigralo proti ISSK Mari-boru prijateljsko tekmo.

Motoklub Maribor

priredi v soboto 20. junija zvečer vožnjo v mesečini v Sv. Miklavž na Dr. p. V gostilni Wruss bo razdelitev nagrad za zadnjo dirko. Start ob 21. na Glavnem trgu. K obilni udeležbi vabi odbor.

Sokolstvo

II. javni nastop Sokola Maribor I.

ki se vrši v nedeljo, dne 21. junija na prostoru pred inžen. podoficirsko šolo ob 16. uri, bo otvorila vojaška godba, nakaj se bodo izvajale že objavljene točke ob-širnega sporeda. Nastopili bodo deca, moški in ženski naraščaj, člani in članice, djaki inž. podoficirske šole in vojak 45. pešpolka. V odmoru bo dijaški na-raščaj zabaval občinstvo s predstavo »Ráбота«, a koncem sporeda bo med člani in dijačko četo tekma v »odbojki«. Vsakdo dobrodošel!

Sokolsko društvo Maribor-matica

opozarja svoje članstvo na društveni nastope bratskih sosednjih sokolskih dru-štev Maribor I (kadetnica), Maribor II (Pobrežje) in Ruše, ki se vršijo v nede-ljo, dne 21. t. m. Prosimo čimvečje ude-ležbe. Zdravo! — Odbor.

Nastop »Savezne prednjačke šole SKJ v Mariboru«.

V četrtek, dne 25. junija t. l. ob pol 19. priredi savezna prednjačka šola SKJ v Mariboru na prostoru ISSK Maribora svoj javni nastop z jako pestrim in zani-mivim sporedom. Podana bo slika vse-stranske sodobne telesne vzgoje na zani-miv način. Obenem bo nastop slika in rezultat šestmesečne teoretske in prakti-čne vadbe slušateljev, ki so bili prišli iz vseh delov naše države, da ponesejo iz te šole some sokolsko, ki ga je treba se-jati povsod, da bo izrastel telesno in du-ševno čil in silen narod. Nastop bo tu-di slovo naših tečajnikov, ki so šest me-secev bivali med nami v našem Mari-boru in priporočamo vsem, da si nastop ogledajo.

Šest milijonov dinarjev za meteorit.

Newyorški geografski institut je ponu-dil japonskemu geološkemu muzeju 6 mi-lijonov dinarjev za odkup nekega meteo-rita, ki je padel februarja meseca na Korejo. Tehta okoli 230 kilogramov. Po kemični analizi so ugotovili, da je to edi-ni meteorit, ki vsebuje v sebi tudi radij-ske prvine in je padel najbrže s planeta Marsa. Ker je meteorit zelo velikega po-mena za znanstvo, je japonski geološki muzej odklonil ameriško ponudbo.

M. Zevacov

V senci jezuita

Zgodovinski roman.

186

»Njo!« je zahropel krvnik, tresoč se od strahu. »Obenem,« je nadaljeval Manfred, »pa je skočil voznik s svojega sedeža in prestregel žensko v naročje... In veste mojster, kaj je storil potem tisti voznik?«

»Ne! Ne vem! Nočem vedeti!«

»Pograbil je žensko... lepo mlado žensko, vredno usmiljenja... prijel jo je sirovo in vlekel...«

»Molčite! Molčite!...«

»Vlekel jo je, pravim. Nesrečnica je ihtela in prosila... Toda peklenški voznik je moral biti brez usmiljenja, zakaj nesel jo je pod vešala in jo položil vrv okrog vratu!...«

»Milost!« je zaječal krvnik v blazni grozi spričo tega živega opisa.

»V naslednjem trenutku se je zibalo telo nesrečnice v zraku! Nato je sedel možki nazaj v kočijo, voznik na svoj sedež in voz je oddrdal v smeri proti Montmartrski vasi... Ali veste, kdo je bil tisti človek?«

»Ne! Ničesar ne vem!« je zarjul mojster Ledu in odskočil.

»Bil je Feron, pošten meščan pariški. In ona ženska je bila žena njegova!... Ali veste, kdo je bil voznik?«

»Ne, ne!... Nočem slišati!...«

»Voznik ste bili vi, mojster Ledu! Vi, zapriseženi krvnik, ki ste storili strašen zločin... zakrivali ste umor, kakršnega ni imel na vesti nobeden izmed njih, ki ste jih obešali po nalogu velikega profosa!...«

Mojster Ledu je padel na kolena.

»Milost!« je zaječal. »Oh, ko bi vedeli, koliko sem pretrpel od tiste strašne noči!... Da... Resnica je! Prvikrat sem se pustil zapeljati... Kak tepec sem bil!... Kakor da bi bilo meni sploh mogoče trositi zlato!...«

Z darilom, ki sem ga prejel... bilo je res kraljevsko darilo!... nisem vedel česa početi!... Bila je škatljica iz cizeliranega srebra... razbil sem jo s sekuro... V njej je bila srebrna ovrtnica, vredna celo premoženje... Razdajal sem vse tiste blisere... Od tlej ne spim nič več! Kakor hitro zaprem oči, zagledam žensko, ki se ziblje na vrvi, in slišim njene klice na pomoč... In vendar! Koliko ženskih in koliko moških sem pobesil v svojem življenju, ne da bi me bila le enkrat spekla vest!...«

Na kolenih, s krvavimi očmi, vse orjaško telo zrušeno in potrto, v ihtenju s tresajočo grozo — kljub vsemu temu je bil krvnik še strašen in grozen!

Manfred se je sklonil k njemu.

»Pa če ti jaz vrnem spanje? Če ti vrnem mir vesti kaj bi storil zame v plačilo?...«

»Kaj hočete reči?« je zaječal krvnik.

»Odgovori mi najprej: kje je Lantne?«

»V dvorcu velikega profosa!« je odgovoril mojster Ledu, ki v svoji grozi ni vedel, kaj dela.

»In še nekaj mi povej: ali nam hočeš pomagati, da ga otmemo?«

Krvnik je vstal in potrto zmajal z glavo:

»Če mi ne morete mojega spanja vrniti za drugo ceno, potem je vse zaman!«

»Kako to?...«

»Zato, ker ne morem jaz ničesar! Ako jaz ne maram obesiti Lantneja, ga obesi drug na mojem mestu...«

»Oh!« je vzkliknil Manfred z divjo bolestjo, »torej ni res nobenega sredstva več!...«

»Poslušajte!« je rekel krvnik. »Ali mi obljubite, da...«

»Saj ti pravim da! Z eno samo besedo lahko končam tvoje muke in umirim tvojo vest...«

»Oh, če bi bilo to mogoče!...«

»Mogoče je, prisežem ti!...«

»Dobro torej! Storit hočem vse, kar je v moji moči, da vam pridobim časa. Kaj ukrenem, tega še ne vem! Toda prisežem vam, da se usmrčenje preloži vsaj do desete ure. To je vse, kar morem storiti... in nihče na svetu ne bi mogel storiti toliko!«

»Ali prevzameš tudi nalogo, da poveš Lantneju, da sem še tu in da se trudim za njego o osvobojenje?«

»Prevzamam jo!« je odgovoril krvnik odločno.

In po kratkem premolku je dodal s strašno tesnobo:

»A zdaj je vrsta na vas!«

»Krvnik!« je dejal Manfred, »to da trpiš, da plakaš, mi priča, da imaš človeško srce! Mnogo ljudi, ki hodijo v življenju češčenji in spoštovanju, ga nimajo... Pomiri se torej zaradi usode one nesrečnice, ki si jo obesil na Monfokonskih vešalih... ona živi.«

Z nobeno besedo ni mogoče opisati, kako je ta novica presunila mojstra Leduja.

Takšen sijaj je mahoma oblil njegov obraz, in takšna radost se je izrazila na njegovih črtah, da je dobilo to divje in okrutno obličje skoraj človeški značaj.

»Živa je!« je zamrmral in mokra megla mu je zakrila krvavi pogled.

»Da!« je dejal Manfred preprosto, »prišel sem še o pravem času, da sem jo otel...«

»Vil!...«

»Jaz!«

»Otel ste jo...«

»Odrezal sem vrv in obudil ubogo žensko k življenju...«

»Pa ste prepričani, da živi?«

»Docela: saj še ni par dni, kar sem jo zadnjikrat videl...«

Krvniku se je izvil globok izdihljaj; vse veselje in vsa hvaležnost, ki je je bila zmožna njegova uboga, mračna duša, mu je planila v obraz, izrajujoč se v nekakšnem divjem občudovanju.

Drugače pa ni razodel z nobeno besedo čustev, ki so mu pretresali srce.

Toda pogledal je Manfreda s krotkostjo, ki je živo nasprotovala zverinstvu njegovega obraza.

Manfred ni več videl krvnika.

Prekrižanih rok, s povešeno glavo, je premišljal, zasledujoč misel, ki se mu je bila porodila.

Vendar pa je še enkrat poizkusil omehčati krvnika, preden je odšel.

»Torej,« mu je dejal, »ne morete v zameno za to, kar sem vam povedal storiti drugega, kakor to, da zavlečete uro usmrčenja.«

»Nič drugega ne morem!« je rekel krvnik. »A vendar...«

»Kaj, vendar?«

»Deset let svojega življenja bi dal, da vam prihranim žalost, ki se je bojite.«

»Do vašega življenja mi ni, samo življenje mojega nesrečnega pobratima hočem oteti!«

»Vaš pobratim!«

»Da, moj pobratim!«

Mojster Ledu je prestopil po širni in temni sobani. Ogromno delo se je vršilo v njegovi glavi.

»Poslušajte,« je dejal, obstavši nenadoma pred Manfredom. »Namesto, da preložim usmrčenje do desete ure, ga lahko odrinem do večera... tako imate ves dan še čas... In jaz bom mogel morebiti...«

»Kaj hočete reči?«

»Videl sem že enkrat tak slučaj...«

»Kakšen slučaj?« je dejal Manfred trepetaje.

»Vidite... Usmrčenje se bo vršilo šele, ko napoči

večer, To si upam doseči in to vam olajšo nalogo, da storite svoje v varstvu teme. Ako pa se vam ne posreči, z eno besedo... ako bo vaš pobratim obešen...«

»Kaj potem?« je dehnal Manfred ves zasopel.

»Če... potem ne hodite proč od vešal... počakajte da odidejo stražniki... in potem ga snemite! Poizkusiti hočem ta čudež, toda pomnite, da ne prevzamam nobene odgovornosti, da se mi posreči. Pomnite, da je v istem trenutku vsa verjetnost za to, da odnesete mrliča.«

Manfreda je izpreletel mrzel drget.

Kaj strašnega je neki hotel poizkusiti mojster Ledu?

Kakšna grozna borba se je obetala med smrtjo in med krvnikom na vešalih namesto na bojnem polju?

Mlademu možu je bilo pri srcu, kakor da ga odnaša nekaj v carstvo nemogočih reči...

Morda ga je popadla zopet mrzlica vsled dobljene rane — bolezen, ki jo je še pospeševal strašen napor njegovih možganov...

Pogledal je okrog sebe, in rdeče pobarvane stene so se mu zazdele kakor morje krvi: sekire, ki so visele po njih, so metale bleščeče od sebe, in krvnik, stoječ v tem fantastičnem okoliščju, ki si ga je bil uredil po svoj domišljiji, je rastel v ogromnosti...

Z neizmernim naporom je dobil Manfred zopet oblast nad seboj.

Mignil je tovarišema, naj gresta z njim, ozrl se je na mojstra Leduja s pogledom poslednjega priporočila in odhitel iz te proklete hiše...

— — — — —

Mojster Ledu je ostal sam. Skrbno je zatvoril vrata, vrnil se in sedel k ognju. Razgrnil je pepel iznad žerjave ter vrgel nanjo sveženj dračja, tako da je živahen plamen mahoma spet razsvetlil njegovo častno svetišče.

S komolci na kolenih in s čeljustjo med dlanimi je zrl krvnik v iskro prasketanje ognja. Bil je resen in mrkel — kakor po navadi. Zdelo se je, da se ni nič izpremenilo v njem. Samo njegove oči, običajno tope ali krvavkaste, so se lesketale s tistim posebnim blaskom, ki ga dajejo pogledu tihe solze.

V resnici pa se je vršil v dnu njegove duše globok prevrat, ne da bi se ga sam zavedel. Globoko človeško čustvo hvaležnosti se je dvigalo v njem in rastlo kakor žlahten cvet, ki je pogal na gnojišču.

Od časa do časa je pomrmral nerazumljive stavke.

»Proketo dobro je vseeno... da človek lahko pogleda v temen kot, ne da bi se dvignil pred njim obraz nesrečnice... in lahko posluša veter, ki brije v kamini, ne da bi slišal kričanje umorjenke in lahko gleda vase in posluša glas svojega lastnega srca...«

Nato, po dolgem molku, je dodal, zasledujoč brez dvoma novo misel:

»Da... kajpak, med zatilnikom in čeljustjo. Ne, prav čudež bi bil.«

In dolgo nato je zamrmral:

»Kljub temu, ne maram, da bi plakal ta mladi mož!«

Krvnik je naglo vstal in začel hoditi počasi semtertja, roke prekrižane na hrbtu.

Mrmral je:

Glavno vprašanje je, ali more viseti telo obešeno za tilnik, in čeljustno kost kot oporni točki, ne da bi se strla vretenica. Treba se je prepričati...

Obrnil se je proti vratom ter stopil v sosednjo sobo, sveteč si s plamenico.

V kotu te sobe je stalo ob steni nekaj podolgastega in zagrignega s svilenim zastorom.

Počasi in oprežno je snel krvnik zagrinjalo in odkril zagrignjen predmet.

Modro galico

dobite v trgovini Murko, Meljska cesta 24. 1757

Iščem natakario

z večletno prakso, zmožno vseh gostilničarskih del. Nastop službe takoj. Naslov v upravi Večernika. 1758

Izgubl

se je majhen beležnik z zelenim ovitkom na poti iz Limbuša v Maribor. Pošten najditelj naj ga odda v hotelu Halbwild. 1778

Prodaj

veliko množino lepe, črne vrtno zemlje. Gustinčič, Tattenbachova ulica 14. 1765

Gostilničarskega vajenca

išče Nabavljalna zadruga, Rotovski trg 2.

Učenca

sprejemem za manufakturno stroko v Mariboru. Poizve se v upravi »Večernika«. 1756

Sobo in črkoslikanje,

vedno najnovejši vzorci na razpolago izvršuje poceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ulica 3 za kavarno »Astoria«. X

Damske nogavice

od Din 6.— dalje, damske nogavice svilene od Din 12.— dalje, damske nogavice za sport od Din 9.— dalje, otroške nogavice za sport od Din 5.— dalje. Igo Baloh, Maribor. 1750

Kovčke za potovanje

vsake velikosti in vrste, ročne torbice, aktovke, listnice, nogometne žoge, nahrbtnike, sportne pasove itd. v največji izbiri in po najnižji ceni dobite pri Ivanu Kravosu, Aleksandrova cesta 13. 1389

Ali že veste,

da pere »Triumf« Pavel Nedog obratnike tako lepo, da izgledajo kot novi?

Pozor!

Zaradi opustitve lokala v Aleksandrovi cesti 24 prodajam po lastni ceni 80 parov čevljev. 1751

Opravična številka: E IX 1282/31

4

Dražbeni oklic.

Dne 27. julija 1931 dopoldne ob 11. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin:

Zemljiška knjiga k. o. Kamnica vl. št. 151

Cenilna vrednost: Din 64.830

Vrednost pritikline: Din 3.100

Najmanjši ponudek: Din 43.220

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru, odd. IX.

Okrajno sodišče v Mariboru odd. IX., dne 28. maja 1931.

Kupniki se sprejmejo